

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАД АРАДАЙ ХУРАЛ

Бүгэдэ арадай сонин

1998
ИЮНИН
16

Зунай эхин
улаагшан могой
нарын
21
гарагай 3
ВТОРНИК
№ 105 (19946)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-һээ гараа

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУДАЙ -

«МАНАЙ БУРЯАД ОРОН» ГЭНЭН НИИТЫН ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ГЭШҮҮДЭЙ НУНГАГШАДТА

ХАНДАЛГА

Буряад ороной хүндэтэ ажаһуугшад,

хунгалтын урда тээхи тэмсэл Буряад

Республикадахи нэххэл сэдхэлэй, улас түрын

Төрийн захиралын байдалыг эбдэж шадахагүй гэжэ

этигэишэди. Россин Федерациин

Правительствын Гүрэнэй Дүүмин хоорондохи

шришлэдөөнэй манай ажабайдалай бүхы

хандуудта хэр зэргэ хангалтагүй муу нүлөө

хүлэж байһаниие бидэ булта хараһади.

Этигээ манай республикын гүйсэдхэлгын

болон хуули гаргалгын засагуудай хоорондо

хандуулаһуурауулаһууе та бүгэдэниие уряалнади.

Манай ханамжаар, Президентэ

Леонид Васильевич Потанин

Буряад Республикын Правительствын

Арадай Хуралай аша үртэй харилсаа

холобоо хангаһан, саанашаанье хангаха хүн

болон хунгалтын урда тээхи тэмсэл

этигээ, политическэ шууян шурхираан

хандуулаһаар байна. Гэбшье хунгалтын хүлээр

булта зэргэлдээ хүдэлжэ,

республикынгаа хүгжэлтэд тустуулаһаар оройнгоо

хүдэлжэ оруулаха байһанаа бү мартаа.

Харюусаалгагай, ехэ хүдэлмэри хүдэлжэ.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда энэ хүдэлмэриие Арадай

Хуралай хамта иматгал Леонид Васильевич

Потанин эмхидхэхэ аргатай.

Буряад ороной арадай ажахын комплексие

хандуулаһаар халгахы, арадые мөхөлжэ, мүнэгэ

этигээ хуряадаг луйбаршадта манай нютага

хандуулаһаар бидэнэр булта зүбшөөхэ ёһой иди.

Энэ олоо бэдэрэгшэд лэ А.В.Потанин, та

хүдэлжэ байһан Правительствата эсэргүүсэн,

этигээ дуудлаагүй худал хуурмаг хардалга

хандуулаһаар үйлэ ябуулаһууе үүсхэнэй.

Тэрэнэй орондо тэдэнэр республикын аша
туһын түлөө бэшэ, харин өөрынгоо ашаг олзын
түлөө харбалздаг, ханал хүсэлнүүдын шууд
дүүргэдэг үгэ дууламгай хүниие түлхихэ ханаатай.

Бидэнэр, «Манай Буряад орон» гэнэн ниитын
хүдэлөөндэ кандидатууд, А.В.Потанин
дэмжэһыень республикада ажаһуугашадые
уряалнади. Имагал тэрэнэй илаһан болон
Буряад орондо ажаһуудаг социальна бүхы
бүлэгүүдые, үндэһэ яһатаниие түлөөлһэн,
хүдэлмэриэхэ шадалтай, залаан бодолтой,
мэргэжэл түгэс Арадай Хурал хунгаһан ушарта
бидэнэр түсэбэй ёһоор урагшаа шууд дабшадар
республикынгаа хүгжэлтэ арадайнгаа аша туһада
хангажа шадахади.

Улаан-Үдэ,
1998 оной июниин 10.

А.Ч.Нимаева - Барилгын 55-дахи округ,

хүдэлөөнэй хамтын түрүүлэгшэ,

А.П.Цымбалюк - Онохойн 9-дэхи округ,

хүдэлөөнэй хамтын түрүүлэгшэ,

Г.А.Айдаев - Хүдэлөөнэй хамтын түрүүлэгшэ,

А.Г.Лубсанов - Урда зүгэй 58-дахи округ,

хүдэлөөнэй хамтын түрүүлэгшэ,

А.А.Заводской - Хориин 63-дахи округ,

И.М.Баргуев - Загарайн 10-дахи округ,

В.О.Гейдебрект - Селегинскийн 16-дахи

округ,

Е.Б.Каюмов - Кабанскийн 17-дахи округ,

Е.П.Сокольников - Кабанскийн 17-дахи

округ,

С.И.Касимов - Бабушкинай 18-дахи округ,

Н.М.Антонов - Турунтаевай 28-дахи округ,

Н.Б.Баторов - Турунтаевай 28-дахи округ,

В.В.Никитин - Тохойн 33-дахи округ,

С.Д.А.Будаева - Тохойн 33-дахи округ,

А.Г.Нечаев - Хүдэрин 23-дахи округ,

В.М.Чернык - Гусинозёрскийн 35-дахи округ,

В.М.Дорофеев - Шишковскийн 39-дахи округ,

М.В.Ивахненко - Железнодорожно 40-дэхи

округ,

В.Г.Ирильдеев - Молодёжно 41-дэхи округ,

Л.И.Давыдова - Индустриальна 42-дохи

округ,

С.А.Агриколянская - Заводской 43-дахи

округ,

Б.А.Лев - Пролетарска 44-дэхи округ,

Н.Ж.Бурцев - Пролетарска 44-дэхи округ,

В.А.Филиппов - Школьно 45-дахи округ,

Г.А.Дождикова - Түбэй 46-дахи округ,

В.К.Горбов - Түбэй 46-дахи округ,

С.В.Тоневская - Түбэй 46-дахи округ,

В.И.Канибалоцкий - Пищевой 53-дахи округ,

А.Р.Базархандаев - Үдын 48-дахи округ,

Н.П.Линейцев - Геологическа 49-дэхи округ,

В.А.Савельев - Дальневосточно 51-дэхи округ,

В.Е.Соктоев - Студенческэ 54-дэхи округ,

Г.И.Казьмина - Жердевскэ 57-дохи округ,

В.А.Семин - Ранжуровска 59-дэхи округ,

Ю.П.Гусев - Советскэ 60-дахи округ,

В.Ф.Карболин - Советскэ 60-дахи округ,

В.В.Красников - Заречнэ 61-дэхи округ,

Н.М.Степанов - Районууд хоорондын 62-

дохи округ,

С.А.Пастыков - Ториин 7-дохи округ,

А.Н.Жильцов - Индустриальна 42-дохи округ,

В.Ф.Константинов - Восточно 47-дохи округ,

М.П.Рябов - Телешевскийн 50-дахи округ,

В.Г.Котов - Бабушкинай 18-дахи округ,

И.А.Ананов - Ценральна 46-дахи округ,

В.А.Черепанов - Жердевскэ 57-дохи округ,

Ц.Ц.Аюшиев - Баян-Голой 2-дохи округ,

В.Ж.Цыремпилов - Наушкын 22-дохи округ,

Ю.А.Бавыкин - Наушкын 22-дохи округ,

Е.Ф.Газетдинова - Наушкын 22-дохи округ,

Л.С.Жамбалтарова - Хүдэрин 23-дахи округ,

Н.В.Кузнецов - Хүдэрин 23-дахи округ,

С.В.Лысцев - Школьно 45-дахи округ,

М.В.Михалев - Тарбагатайн 36-дахи округ,

З.С.Рататов - Муйын 24-дэхи округ,

Н.Б.Добханов - Муйын 24-дэхи округ,

А.А.Чернышенко - Муйын 24-дэхи округ,

В.Ф.Кузнецов - Шишковскийн 39-дэхи округ,

А.Д.Карнышев - Молодёжно 41-дэхи округ,

А.В.Пермяков - Байгал-Хударин 15-дахи

округ,

М.А.Костриков - Байгал-Хударин 15-дахи

округ,

Н.Ф.Красовский - Ивалгын 14-дэхи округ,

К.П.Альцман - Текстильнэ 57-дохи округ,

А.К.Малиновский - Студенческэ 54-дэхи

округ,

Б.В.Базаров - Советскэ 60-дахи округ,

П.Л.Носков - Мухар-Шэбэрэй 25-дахи округ,

Д.И.Кузнецов - Мухар-Шэбэрэй 25-дахи

округ,

Ю.А.Петров - Мухар-Шэбэрэй 25-дахи

округ,

Н.Г.Малеев - Хошуун-Үзүүрэй 26-дахи округ,

В.А.Полутов - Хошуун-Үзүүрэй 26-дахи

округ,

Г.К.Языков - Советскэ 60-дахи округ,

Ж.Б.Дабаев - Яруунын 8-дахи округ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай

кандидадуудай хандуулаһаар нэгдэһэн тухай

мэдээсэлнүүд Буряад Республикын

Президентэ кандидатые дэмжэлһэн штабта

ороһоор, тэдэ хожом «Манай Буряад орон»

гэнэн хүдэлөөм дэмжэнэди» гэнэн рубрика

дору толилогдоху.

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ДОЛОО ХОНОГ

Нийтэ республиканска хэмжээ ябуулаһууд

Июниин 16-17. ФРГ-эй Москвадахи элсэн

сайдай хүгэлбэри дору Германиин олзын хэрэг

эрихлэдэг түлөөлэгшэдые Буряад Республикын

Правительствата утган абалга, республикын

предприятинуудай хүгэлбэрилгэгшэдтэй уулзалга.

Июниин 17. Россин Ойн Департаментын

байгуулагдаһаар 200 жэлэй ойн баярта

зориулагдаһан баяр ёһололой зүблөө үнгэргэлэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ зориулагдаһан хэмжээ ябуулаһууд.

Июниин 21. Буряад Республикын Президентые

ба Буряад Республикын Арадай Хуралай

депутатуудые хунгалта.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН

ТҮРҮҮЛЭГШЫН НЭГЭДЭХИ ОРЛОГШО

В. К. АГАЛОВ

Июниин 16. ФРГ-гэй делегацигай уулзалга.

Республика дотор персонифицированнэ бүридхэл

бэлдэхэ ба нэбтэрүүлхэ талаар ажалай бүлэгтэй

сулалган.

Июниин 19. Архиин продукция үйлдэбэрлэхэ ба

наймаалха халбаринууд хоорондын комиссиин

зүблөөн.

Июниин 17. Сэрэгтэй частьнуудай командир-

уудтай ба сэрэгтэй Прокуратуратай зүблөөн.

Июниин 16. Улаан-Үдэ шадархи ба Ивалгын

аймагай тосхонуудые зайн галаар хангаха ба зайн

тамнаха асуудалнуудаар зүблөөн.

Июниин 18. Үри түлэлгын асуудалнуудаар

комиссиин зүблөөн.

Июниин 16. Агнууриин ажахын асуудалнуудаар

халбаринууд хоорондын комиссиин зүблөөн.

Буряад Республикын Правительствын

Түрүүлэгшын орлогшонор:

А. Н. ЖИЛЬЦОВ

Бюджетэй гүрэнэй мүнэгэ элүүржүүлхэ ба

федеральна бюджетдээ мүнэгэнэй талаар туһа

дүргэхэ тухай Буряад Республика ба Россин

зөөриин баланс уридшалан тоололго.

«Медтехника» ОАО-гой суглаанда бэлдэлгэ ба

үнгэргэлгэ.

Б. Ц. СЕМЁНОВ

Хүдөө ажахын кредитнэ кооперативуудые

байгуулаха талаар хуулин проект ба методическа

зууршалануудые бэлдэлгэ.

Реформированида ба панхарууталга тухай

зүбшэлгэдэ абхаха хүдөө ажахын

предприятинуудай ажаябуулаһуудай шэнжэлэл.

Шасарганын талаар уласхоорондын симпозиум

үнгэргэлгэдэ бэлдэлгэ.

Хэжэнгын аймагта акушерствын,

ветсанэкспертизын, паразитологиин

асуудалнуудаар семинар үнгэргэлгэ.

Л. П. ТАБАЛАЕВ

Түгнэ-Челутай гэнэн түмэр замай харгын

халбарине ВСЖД-дэ арендэдэ үгэхэ талаар

зүблөөндэ хабаадалга.

1998-1999 онуудай үбэлдэ бэлдэхэ

асуудалнуудаар ЖКХ-гай предприятинуудтай ба

аймагуудай захиргаануудтай ажал ябуулга.

Л. Ч. НИМАЕВА

Июниин 18. Буряад Республикын ба Россин

Федерациин эрдэмтэй габыата ажал ябуулаһа,

профессор, хэлэ бэшэгтэй эрдэмтэй доктор В.Ц.

Найдаковой дурасхаалда зориулагдаһан

«Буряадай соёллой шидхэгдээгүй асуудалнууд.

Түүхэ ба мүнөө үе» гэнэн республиканска эрдэмтэй

- практикаческа конференцидэ хабаадалга.

Дунда хургуулинуудые ба мэргэжэлтэ

училищинуудые дүүргэгшэдтэ алтан

медальнуудые баяр ёһололой оршон байдалда

барюулаха (опера болон баледтэй театр).

Июниин 16-20. Спортын габыата мастер В.И.

Бараниковой шанда хүртэхын түлөө боксоор

уласхоорондын мурысөөн (ЗММК-гай КСК).

Н. Нимбуевай дурасхаалда зориулагдаһан

үдэшэ.

Июниин 15. Эрэмдэг бээтэйшүүлэй уран

бүтээлиин республиканска фестиваль. Гала-

концерт, выставкэ (ДК «Рассвет»).

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

Июниин 21. Медицинын хүдэлмэрилгэгшэдтэй

үзэртэ.

ШЭНЭ ЗАМААР ХҮГЖЭЛТЭ ТЭЭШЭ

Андрей Громовой дүрбэн жэлэй саада тээ танилсаа хэм. Тэрэгэн сагнаа хойшо уулзажа хөөрэлдэхэ, зүбшлэ абха, зонтой харилсахыень шагнаха али олон ушарнууд болоо. Имагтал зоной аша туhada ажалладаг, ажаһуудаг хүн гэжэ ойшгонхойб. Ямаршые байдалда түбшэв даруу зан, тэсэбэри, сэсэн бодол харуулаад лэ байдаг. Урдаа табиган зорилгоёо хүсэлдүүлээгүйдөө ханаагаа амардаггүй. Юрэдөө, тэрэнэй бзелүүдэнгүй орхожорхойнонгэшые асуудал байхагүй. Тэмдэгтэ юмэ харюусалга ехэтэй хүнэй республикын гүрэнэй бэшэ түрүүшын пенсионно «Бурятия» гэжэ жаса байгуулахандь, гайхамаар бэшэ хэн. Андрей Громовые мэдэхэ хүнүүд тэрэндэ найладаг, үнэн зүрхэнһөө этигэдэг гэжэ тэмдэглэлтэй.

тординогүй мэдэхэ. Мүнөө үедэ буряад хэлэ эдэбхитэйгээр шуудалжа байнхай.

Андрей Громовой хүтэлбэри доро гүрэнэй бэшэ пенсионно жаса амжалтатой хүдэлжэ, нөөсэлэгшэдтөө инвестиционно найн олзо үгэнэ, нэмэлтэ пенси түлэнэ. Иигэжэ шэнэ жасын түрүүшын амжалтатой алхамуудта директорийн габьяа сэнгэдэшэгүй ехэ юм. Хуули ёно зохёон абха, тодорхойло талаар баян дүршэлтэй. Буряад Республикын Президент болон Правительствын хоорондох хэлсээ тодорхойлон баталагдаа эдэбхитэйгээр хабаадаһан, Монгол оронтой, КНР-эй Дотор Монголтой Буряад ороной хэлсээнүүдые бэлдэлсэһэн, республикын пенсионно хангалга тухай хуулинуудые зохёон абалсаһан гэшэ. Мүн Буряад орондо хари гүрэнэй дипломатическа албан зургаанай - Монголой генконсульствын байгуулалтада туһалһан. Андрей Громович зургаануудта ажаллаһан жэлнүүдэ ажабайдалай бодото хургуули гээд тоолодог.

Андрей Громов дуудыданги бэшэ кандидат. Тимэ хэн тула Буряад ороной арад зоной аша туһада, нэрэтэй түрэтэй ажабайдалай түлөө оролдохо зорилго урдаа табина. Элдэбин нэдэлгэ туршалгануудай саг үнгэрөө, мүнөө тоб гэмэ асуудалуудые тординогүй шиидхэн бзелүүдэ айхабтар харюусалгатай үе хүржэ ерээд байна гэжэ Андрей Громович баталан хэлэнэ. Ажалайн баян дүршэл, гүнзэгэ эрдэм мэдэсэн тэрэндэ иигэжэ хэлэхэ эрхэ олгоно. Эндэ үшөө юу тэмдэглэлтэйб гэхэдэ, А.Громов хамжаата мэргэжэлүүдые шуудалһан хүн гэшэ. Тимэ хэн тула ямаршые зэр зэбсэгээр ажаллажа шадаха. Гартаа хүхэ барижа, хэрэг гараа наань, гэр барижархиха аргатай.

Түрэл хизаар шотагтаа дуратай байганиень бүхы ажабайдалын гэршэлэн харуулна. Энэниһөө уламжалан, программаныше һонирхолтой.

Промышленна, хүдөө ажыхын һалбаринуудые хүгжөөхэ тухай тэрэн соо хэлэгдэнэ. Ухибүүдэй һуралсаада, хургуули һударта кандидат онсо анхаралаа хандуулжа байһанаа мэдүүлэе. Бэлигтэй бэрхэ эдиршүүлэе, мүн бага тэдхэмжэтэй бүлэнүүдэй үхибүүдые дэмжэлгын жаса байгуулхые дуралдана. Буряад орондо холые шэртэн хараһан ухаатай сэсэн хүнүүд хэлэй олон бэ! Дундаршагүй ехэ байгаалин баялиг байха! Тездэ яахадаа имэ баян нөөсэтэй аад, тулюур байдалда ажаһууха болообиди?

Андрей Громовые һунгаһадай шэлээ наань тэрэ эгээн түрүүн гүрэнэй засагай зургаануудта гурим журамтай болгохо, хүтэлбэрийн аппарата гаргашалагдаха мүнгэнэй хэмжээе бага болгожо, республикын экономикые һайжаруулхын тула Россин болон харин ороноудай заннуудай мүнгэ элсүүлэхэ зорилготой. Олзо оршоё өөрынгөө хүсөөр дээшлүүлэхэ арга боломжонууд республикада бии гэжэ кандидат тоолохо байна. Шахардуу байдалһаа мултаржа, байдалһаа һайжаруулхын тула эгээн түрүүн гурим журам сахиха, министрһөө эхилээд, юрын ажалшан хүртээр үнэн сэхээр оролдон хүдэлэхэ ёһотой. Уһан дээгүүр үрмэ хүшөөхэ саг бэшэ гэжэ ойлгохо шухала. Мүнөө республикын үйлдэбэри хөгжөөхэ гэршэл гол зорилго табигдабал, ондоо тээгүүр мүнгэ бэдэржэ зобохогүй һэмди.

Эдэбхитэй бэрхэ хүнүүдтэ - ажал, үлбэр бэстэйшүүдэ - анхарал! Имэ уржа дор шэнэ замаар хүгжэлтэ тээшэ даһааял! Бүхы арга боломжонуудта гүйсэд хэрэглэн, ухамай һүбэлгэн байжа, хэзээ хэзэниһийнээ эдэбхи үхсэлтэйгээр ажаллаха саг ерээлдаа. Хэнэйшыеб түлөө дуугаа үгэхынгөө урда тээ һайсахан бодожо үзэхэ хэрэгтэй. Андрей Громовтол адли һонор хурса, үнэн сэхэ кандидаттай түлөө дуугаа үгэбэл, өөһэдөөл олзотохобди.

Б. АЮРОВ.

Андрей Георгиевичто найдамтай түшэг тулгуури - гэр бүлэ бии. Наһанайн хани нүхэр Елена Ивановна үнэн сэхэ туһалагшань мүн. Анханда суг нэгэ класста һураһан, нэгэ партын саана суг хамта һуужа, хургуули дүүргэнэ. Энэ эбтэй эстэй бүлэ хоёр томо хүбүүтэй. Тэдэзгээрээ сэдхэлээ хананги гэжэ баталан хэлэмээр. Ехэ хүбүүниинь Антон гэжэ нэрэтэй, 20 наһатай, Новосибирскын экономикын ба хүтэлбэрилгын академикын студент, ерээдүйн юрист мүн. Харин багань - Николай. 18 наһатай. Тэрэ Россин Зэбсэгтэ Хүсэнуудтэ алба хэхэ гэжэ бээ эһэжэ байнхай.

Громовтоной бүлэ бултадаа аяншалгада, волейболдо, санаар һолжоролгодо дуратай. Харин шатар - Андрей Громовой эгээн дуратай шунал. Городской, республиканска, зональна мурсыөөнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ хабаадажа, илалта туйлаһан, шангай һууринуудые эзэлһэн байха юм. Гадна гитара дээрэ наадаха, дуулаха дуратай. Елена нүхэртээ буряад дуунуудые хангыурдан татлуулжархидаг.

Буряад Республикын Президентын тушаалда Андрей Громовые кандидатаар дэбжүүлэгдэ гэжэ дуулахадаа, үнэн зүрхэнһөө баярлаа, тэрэнэй түлөө омогорхоо һэм. Олон жэдэ хүдэлжэ олоһон дүй дүршэлдөө, эрдэм

мэдэсэдэ түшэглэн найдажа, энэ хүшэр сагта регионие, республикые мухарданги байдалһаа гаргаха гэрэн зорилго урдаа табижа, Президентын тушаалда кандидатаар дэбжүүлэгдэхэ зүбшөөлөө үгөө гэжэ тухайлхаар байгаа. Өөртөө найдаагүй наа, республикын байдалда ханаа сэдхэлээ зобоогүй наа, имэ шиидхэбэри абхагүй байһаниинь мүн лэ эли.

А.Г.Громов 1957 оной январь һарада Загарайн аймагай Шэнэ Хүрбэ һууринда түрэнэн, хүмүүжэнэн. Эсэгэн - Жорж Иннокентьевич республика дотор мэдэжэ мэргэжэлтэ байһан. Тэрэ хүдөө ажыхын министрэй орлогшоор, гүрэнэй малай үүлтэр һайжаруулагч нэгэдэлэй начальнигаар хүдэлһэн. Байгал шадарай үүлтэртэ хонидой буряад үүлтэрэй хони бии болгоһон хүнүүдэй нэгэн гэжэ тэмдэглэлтэй. Жорж Иннокентьевич эгээл түрүүшүүлэй тоодо республикын габьяата зоотехнигэй нэрэ зэргэдэ хүртэнэн. Эхэнэ - Екатерина Антоновна Громова республикын габьяата ветеринар юм. Мүнөө тэрэ пенсидэ, гэбшые хүдэлмэрэ орхихоёо яашы зүрхэлнэгүй.

1979 ондо Андрей Громов Улаан-Үдэдэ Зүүн Сибириин технологическа институттай «Промышленна ба граждан барилга» гэрэн мэргэжэлээр

һураад, инженер-барилгашан боложо гараа. «Бурятцелинстрой» трестэ ахалагша инженерээр, удаань ахалагша прорабаар хүдэлөө. 1983 онһоо гүрэнэй аюулгүйн талаар зургаануудта алба хээ, запасамайор.

1989 ондо Ю.В.Андроповой нэрэмжэтэ Улаан тугта институттай (Москва) «Уласхоорондын харилсаанууд» гэрэн мэргэжэлээр һуража гараһан байна. США-гай Колорадын университетэй дэргэдэхэ экономикын институттай диплом 1993 ондо абаһан.

1990 онһоо 1994 он болотор Буряад Республикын Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын хилын саанахи ба гадаадын экономика харилсаануудай талаар консултант ябаа. Гурбан жэлэй саада тээ США-гай финансова албан зургаануудта «Россида - бизнес» гэрэн программаар стажировко гараа. Тус стажировкын гол шэглэлнүүд - гүрэнэй бэшэ пенсионно хангалта болон банковска хэрэг.

1994 онһоо республикын гүрэнэй бэшэ түрүүшын пенсионно «Бурятия» жасын гүйсэдхэхы директорээр амжалтатой ажаллана. Ород, англи, француз хэлэнүүдые

60-дахи һунгуулин округһоо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатга кандидат

Базаров Борис Вандановичай ХАНДАЛГА

Ерээдүймнай - эрдэмдэ һуралгаһаа. Базаров Борис Ванданович 37-той, түүхын эрдэмэй доктор Россин эрдэмэй академикын Сибириин танагай Монгол, бурхан шажанай болон түбэд һургаал шэнжэлэхэ институттай директор. Намгатай. Хоёр үхибүүдтэй.

Мүнөө сагта Буряад ороноймнай зоной хүндэ хүшэр байдалда ороод, олон юумэнэй политическэ асуудалууд болон шотагай хүтэлбэрилэгшһөө дулдыдаад байхадань, бидэ үхибүүд ба аша гүшанар, мүн ерээдүй тухайгаа бодонобди. Тимэ тула булта үхибүүдээ эрдэмдэ хургаа ёһотойбди.

Ямар аргаар энэниие бзелүүлэхэ ёһотойб гэжэ би мэдэнэб.

Манай институтта хэдэн эрдэмэй программа бии. Город соо болон бүхы республика дотор эдэ программануудые

Буряад ороной хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта заал наа бзелүүлэхэбди.

Түлюур байдалай бүлэнүүдтэ хургуулин ном, бэшэшые хэрэгсэлнүүдые абха, халуун эдегээр үхибүүдые хургуулидань хооллуулха болон бусадшые эрдэм һуралсада хабаатай туһаламжа үзүүлэхэ жаса байгуулха хүсэлтэйбди.

Манай үхибүүд булта адли эрдэм шуудалха арга боломжотой байха ёһотой.

Би Институттай директор хэн туладаа Республикын дээдэ хургуулинуудай ректорнүүдэй советтэй хамта хургуули дүүргэнэн онсо бэлигтэй үхибүүдэй һураха нэмэлтэ хубийн һуури (квотно место) абыхын тула үүсхэл гаргаһаб. Буряадай эрдэмэй түбэй ба республикын дээдэ хургуулинуудай профессорнүүд болон багшанарай туһаламжаар манай институттай дэргэдэ онсо бэлигтэй үхибүүдые Россин Федерациин дээдэ хургуулинуудта орохо бэлдэхэл хэхэ зорилготойгоор Бага академи (Малая академия) һэргээхээр бэлэмди.

Буряад орон ерээдүйдэ буряад арадайнгаа дундаһаа гараһан эрхим хүнүүдтэй байха ёһотой.

Минии Арадай Хуралда дэбжүүлэгдэнэн ушар энэ табигдаһан эрдэм болбосоролье хүндэ байдалһаа гаргаха тусхай программа хуулиа боложо, гүрэнэй программын статустай болохо ёһотой.

Гэбшые, мүнөө Россин Федерацида эрдэмдэ һуралгые сүм хубилгаха, үмсэлжэ, түлбэритэй болгохо хараанууд бэлдэгдэнхэй. Энэ бузгай ябадалы хуулиа ёһоор тогтоожо шадаха зон - мэргэжэлтэд болоно.

Буряад ороноймнай ерээдүй - манай гартал!

Эрдэм болбосоролоороо - ерээдүй руу!

Районууд хоорондын 62-дохи һунгуулин округһоо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатга кандидат

ЭЛЬЯСОВ Дмитрий Владимирович

Би, Эльясов Дмитрий Владимирович, 1974 ондо Улаан-Үдэ хотодо түрэнби. Улаан-Үдэ 1-дохи дунда хургуулин һүүлээр Журналистнуудай холбооной фото-түбэй конфедерациин Бүхэроссин фотожурналистнуудай факультет, мүн ВСГТУ-да һуража, инженер-барилгашан гэрэн мэргэжэлтэй болооб.

Намгатайб, 2,5 жэлтэй үхибүүтэйб. Сокол һууринда 7-дохи гэрэй 53-дахи квартирада ажаһуудагби. Гэрэйм телефон: 22-61-95.

Хүндэтэ һунгаһад!

Би ямаршые дарга, директор бэшэб. Юрын лэ Россин инженерби. Минии үхибүүндэ мүн лэ гүрэнэй тэдхэмжэ түлэгдэдэггүй, Танай үхибүүдтэл адли юрын лэ хургуулида һураха юм. Намда мүнөөнэй бэрхэшээлнүүд дүтэ, ойлгосотой, юундэб гэхэдэ, өөрын нодөөр хаража, өөр дээрээ үзэжэ байдагби.

Хүнэй хэхэ шадаагүй юумэ бүтээхэб, бултада туһалжархихаб гэжэ найдуулнагүйб. Зүгөөр арга шадал соогоо үнэн зүрхэнһөө туһалхаб!

Арад депутатай түлөө бэшэ, харин депутат арадай албантан гэжэ. Таанад ойлгохо ёһотой!

Танай айхабтар ехэ дүй дүршэл сэсэн бодол дээрэ үндэһэлэгдэнэн минии хүсэ шадабари зондо туһатай байха гэжэ найданаб.

Ганса һунгалтын үдэр, июниин 21-дэ Таанар намайе дэмжэхэ бэшэ, харин минии Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат болоһон хойно намайе дэмжэхэ гэжэ үнэнхэ зүрхэнһөө найданаб.

Хамтадаал бидэ хүсэ шадалтай байхабди!

Танда һайниие хүсэгшэ Буряад Республикын Арадай Хуралай депутата кандидат Д.В.ЭЛЬЯСОВ.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТДЭ КАНДИДАТ С.Ц.УЛЗЕТУЕВАЙ ПРОГРАММАНАА

I. ГАРАА НАРБАЙНАН РЕСПУБЛИКАНАА - ХҮСЭТЭЙ, ШАДАЛТАЙ РЕСПУБЛИКА ТЭЭШЭ.

Буряад Республикымнай экономика доройтоо, зоной байдал муу, хүнэй ханаан бодол сэдхэлэй үбшэндэ дайрагдана, бүгэдэ зоной элүүр энхэ байдал доошолжол байна. Россин, манай республикын засаг зургаанууд зоной ажабайдал хайжаруулхын түлөө тон зүб хүдэлмэри үшөө ябуулжа эхилээдүй. Буряад орон соо ямар байдал тогтоонхой гэжэ хараял даа. Мүнөө байгаа Президентмнай мүнгэ эрээд лэ Москва хото ошооор, Правительствамнайшье биранагүй. Иигэжэ республика тухаймнай буруу, зүб бэшэ ханамжа бодол бии болонхой. Хажуу талаһаа, Москваһаа туһаламжагүйгөөр, дотаци, субсиди үгыгөөр ахамидаржа шадахагүй гэнэн бодомжо тогтоод байна. Иимэ болохоороо дэлгүүрэй эрхэ байдалда Россин бусад областнуудтай, хизаарнуудтай, республикануудтай Буряад Республика адли тэгшэ харилсаа тогтоожо шадахагүй гээд бидэнэр тухай хэлсэнэ. Мүнөө засаг барижа байгшадай ажалаар лэ Буряад орон социально-экономическа талаараа доройтоһон байдалтай нютаг болоо. Ажалгүйшүүл олошорно, саашадаа яажа ажаһуухаяа мэдэхэээ болиһон хүнүүд олошорно. Тээд эзэлээр ажаһуужа болохо юм аал? Пенси, ажалай түлөөһэ, үхибүүдэй тэдхэмжэ хэзээ дахин үгэнэ ааб, харбайна ааб гээд, дээдын засаг тээшэ хайратайгаар харахаяа хэзээ болихо гэшэбибди? Эрхэ сүлөөтэ Буряад республикын арад зомди гэжэ хэзээ бододог болохобибди?

Мянган жэлэй саанаһаа хүрэхэ эрэнэн үльгэр домогто эрэлхэг баатар Гэсэрэй үри надаһад агуухэ ород арадтай хуби заяагаа тиилүүлэнхэй, Ази түбиин арадуудтай хани барисанай үүргэ, холбоон болонхой гэшэ аб даа. Республикамнай урданай элдүү эндүүндүдтэ, бодомжонуудта, сөб шэнги зарсашанхай бодолуудта дарагдашанхай шэнэ мянган кэл руу алхам хэхэ юм гү? Эдэ бүгэдэ дутуу дунданууд мүнөөнэй засагаархидай шэнжэ, нюур шарай гэжэ хэлэлтэй.

Болохоёо байһан хунгалта иимэ

эрхэ байдалые хубилгаха арга олгоно. Президентээр ондоо хүниие, республикын Арадай Хуралда мүн лэ дэлгүүртэ тааруу шэнэ бодолтой түрүүшүүлые хунгажа, обществодо, манай экономикодо шэнэ хүсэн, түлхисэ болохо байна. Тиигэжэ тэгшэ, хайн байдал тээшэ ажал эхилхэ зэргэтэй. Республика шэнэ алдартай, шэнэ түүхэтэй болохо ёһотой гээд бүхы хүнүүд ойлгожо байна. Засагта ерэнэн шэнэ хүнүүд эдэ бүгэдэниие байгуулжа шадаха.

Дэлгүүрэй экономикые хайн мэдэхэ, мүнгэ олзборилжо шадаха Президент республикада хэрэгтэй. Залуу, эрдэмтэй, хайн абари зантай шадамар бэрхэ хүн республикын шэнэ нюур шарай боложо шадаха. Иимэл хүн олон уласуудай дундашье республикааа түлөөлхэ дүүрэн эрхэтэй, арга шадалтай. Манай Эхэ ороной экономикые, оюун бодолой алишье талые зүб харгыда гаргажа шадаха, эмшэлхэ, эдэгээхэ оньһотойб, нюусатайб гэжэ би, врач, олзын хэрэг эрхилэгшэ сэхэ мэдүүлнэб. Тиимэһээл Буряад Республикын Президентын хунгалтада хабаадаха гэжэ шиидээ хүм. Аха зоной дүй дүршэлдэ түшэглэжэ, сэнтэй, һонирхолтой бодолнуудыень хэрэглэхэб, хунгалтада хабаадагшадтай үгээ олохоб. Юуб гэхэдэ, бидэ булта Буряадай хүгжэлтын замай эрхимыень тодорүүлнэбди, бэдэрнэбди.

II. РЕСПУБЛИКЫН ЭКОНОМИКЫЕ ДОРЙТОҢОН БАЙДАЛНАА ГАРГАХА АРГА БОЛОМЖОНУУД. ЭДЭ ИИМЭНҮҮД ГЭЖЭ БИ ТҮБХЫН ТҮРҮҮНДЭ БОДОНОБ.

- Налог татабариин тааруу байхада, үйлэдбэри хүгжэхэ;

- Бага хэмжээнэй олзо - республикын экономикын эшэ үндэһэн (бага хэмжээнэй олон ондоо шэглэлтэй предпряти байгуулхын түлөө хүнүүдэй янза бүрийн үүсхэл болон эрмэлзэлые дэмжэлгэ);

- Нютагай эд бараа үйлэдбэрилэгшэдые хүгжөөн тэдхэлгэ. Тэдэнэй продукци шанартай, үнэ сэнгээр хямда байха, хүн зоной эрилтэ бүри дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Энээнэй ашаар промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэри ургаха, экспорт горитой болохо, импорт доошолхо ёһотой;

- Промышленна предпряти-нуудта туһаламжа үзүүлэгдэхэ, үйлэдбэриие шэлэжэ, шэнээр хубаарилга хэгдэхэ, тэдэнэй дэргэдэ хубиин, хамтыншье зөөритэй предпрятинуудые байгуулха. Үри шэридэ орохоёо байһан, энээнһээ дулдыдажа гараһан хойшолонгууд: ажалгүйдэлгэтэй, үйлэдбэриие ядуугаар эмхидхэхэ, хүтэлхэ ябадалтай, хүнүүдэй социальна талаар доройтолготой зарим томо предпрятинуудай хубиин эзэтэй болоһон ушарые шэнээр хаража үзэхэ, хэрэгэй гараа һаань, гүрэнэй мэдэлдэ оруулха хэрэгтэй;

- Гол баялигай дэлгүүртэ ами оруулха, банкнуудай ажалябуулгы

эдэбхижүүлгэдэ анхарха, үнэтэ саархануудай дэлгүүр хүдэлгэхэ. Юрын нөөсэлэгшэ - гүрэндэ мүнгэ һомолдог гол хүсэн. Хубиин нөөсэ мүнгэтэй хүниие дэмжэхэб. Тиигэжэ тэдэнэй банкда баряад байһан мүнгые арьбадхаха, бүрин бүтэн байлгаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулха шухала. «Мотом-банк», «ПАК-банк», «Социумбанк», «Бурят-Азия-траст» гэжэ банк-нуудта хүнүүдэй оруулһан мүнгые бусааха ябадалда туһа хүргэхэб;

- Хүдөө ажахын үйлэдбэридэ олон ондоо эзэтэй зөөрийн түхэл шэнжэнүүдые хүгжөөхэ хэрэгтэй, мүнөөнэй технологиин үндэһөөр буйлуулха, болбосоруулха цехүүдые байгуулха, үри шэритэйшье һаа, үндыжэ боломоор коллективүүдтэ туһалха шухала;

- Туризм, аяншалга гэшэ Буряадта алта, мүнгэ асарха аргатай (энээнтэй тааруулан, республикын байгаалиин баялигуудые аша үрэтэйгөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй, курортын болон туризмын бизнес хүгжөөлгэ, туризмда хабаатай мүнөөнэй һалбаринуудые байгуулга, хүн зоной өөһэдынь үүсхэл дэмжэлгэ болоно).

- «Хүн бүхэн өөрөө гэр байра бариха ёһотой» гэнэн тусгаар программа (барилгада зорюулагдаһан удаан болзорой урьһаламжа, кредитүүдые хүнүүдтэ үгэхэ ябадал, гэр байрын кооперативуудые байгуулгада туһа хүргэхэ, хамтын байрануудта ажаһуудаг бүлэнүүдэй байраа хубиин болгохо ушарта туһалха шухала, хүнүүдэй өөһэдыньгөө хүсөөр бариһан гэрнүүдые хуулиа болгохо хэрэг ябуулха);

- Хүн зондо тусгаар зорюулагдаһан туһаламжа үзүүлхэ түбхын түрүүндэ үхи хүүгэдтэ, һаһатай-шуулда, инвалидуудта. Тиин эдээ хоолой гол зүйлнүүдэй, үдэр бүрийн хэмжээнэй эд бараанай үнэ сэн гүрэнэй талаһаа доошолуулагдаха, пенси багатай шуулда мүнгэ нэмэхэ, гурбан үхибүүтэй бүлые олон хүүгэдтэй. гэжэ тоолохо, хүүгэдэй түлөө мүнгэ, стипенди түлүүлхэ - эдэ бүгэдэ минии шухала зорилго болоно;

- Экономикодо мүнгэ һомолхо хүдэлмэри дэмжэхэ, уласхоорондын болон нютаг хизаарнуудай дунда аша үрэтэй харилсаа хүгжөөхэ, дэлгүүрэй эрхэ байдалда хүдэлхэ кадрнуудые бэлэдхэхэ шухала. Республикаһаа гадуур элсүүлэгдэһэн мүнгэ зөөридэ эгээн хайн эрхэ байдал тогтоогдохо ёһотой.

III. АРАД ЗОНОЙ ЭЛҮҮР ЭНХЭ ХҮН БҮХЭНЭЙ БЭЭН БОЛОН СЭДХЭЛ БОДОЛОЙ ЭЛҮҮР ЭНХЭДЭ ҮНДЭНЭЛДЭГ.

Манай залуушуулай бэеын болон ханаан сэдхэлэй элүүр энхэ тухай аха үетэн ехэ бодомжолно, энээндэ ханаагаа хандуулна. Гэмтэ ябадалнууд олошорно, архидалга, наркомани, проституци хүжэржэ байна, хүнүүдэй сэдхэл гутана, муудана, илангаяа хүдөө нютагуудта хургуулинуудай үсөөр-һэнһөө, багшанарай тогтохоёо болиһон ушарнуудһаа хүнүүдэй

эрдэм һуралсал доошолно, эмшэлгын хэрэгтэй туһаламжа абаха арга үгы болоно - эдэ бүгэдэ мүнөөдэрэймнай социально-экономическа байдалай шэнжэнүүд мүн. Мүнөө байһан президент, правительство залуу үетэнэй түлөө харюусалга абажа шадахагүй, тэдэнэй ажабайдалые зүб, хайн тээшэнь ябуулжа бирахагүй байна. Тиимэһээл түрэлхидтэ иимэ асуудал табинаб: хэндэ, ямар хүндэ үри хүүгэдэйнг ээ хуби заяа найдаха байнабта? Мүнөө засаг баригшад тэдээндэ юу үгэхэб даа?

Һажааха жэшээнүүдэй үгы болоод байхада, залуушуулай саашанхи ажабайдал ямар болохо байнаб?

Би залуу үетэниие дахуулжа шадахаб! Бидэ бултааран хамтаржа, ажабайдалаа хубилгахабди гэжэ залуушуулда хэлэнэб. Минии мүнөөнэй ажабайдалые өөрынгөө талаар ухаан бодолоор туйлааб. Тиимэһээ минии жэшээ бусадташье ажабайдалай зам, хараа шэглэл болохо байна гээд һанагдана. Шэнэ юумэ эхилхэһээ огто айдаггүйб, заал һаа илалта туйладагби. Шэнэ үе сагай хүн христиан шэнги эбтэй хайхан зан абаритай, буддистдал адли тэсэбэритэй, бүхы ажабайдалда хэрэг ябадалай талаһаа зохид хандасатай, шэнэ юумэ дары обёоржо ойлгодог байха ёһотой. Хүнүүдэй ажалша бэрхыень сэгнэдэгби. Ямар үндэһэ яһатан бэ, ямар шажан мүргэлтэйб, социальна талаар хэн гэшэб гэхэ мэтэ талануудтань ханалаа табидаггүйб. Түрэл арадайнгаа аха үетэнэй захяа заабаринуудые хүндэлдэгби, сахидагби, агуухэ ород арадай соёл болбосорол, ёһо заншалнуудые сэгнэдэгби. Англи, япон, монгол хэлэнүүд дээрэ хөөрэлдэжэ шадахаб, тэдэниие шудаланхайб. Ажабайдалаймни дүршэл шадабари, залуу һаһанаймни эрмэлзэл, хүсэн, эрдэм һургуулими, республикын аха үетэнэй ёһо заншалнуудта хүндэмүүшээр хандага байһамни үе сагай, хуби заяанай дуудалгада тааруу харюу үгэхэ ябадалдамни туһалха гээд республикынгаа хүн бүхэниие найдүүлнэб. Ямаршье асуудалтайгаар намда хандыт, бидэнэй штабта хүрэхэ ерыт, уринабди таанадые. Хүнүүдэй хэлэһэн зүйтэй юумэнүүдые хадужа, бэшэжэ абахабди, мэдэхэ юумэн тухайгаа хөөрөжэ үгэхэбди. Хүндэтэ минии нютагаархиди, программадамни анхаралтайгаар хандажа, бидэ бүгэдэнэй түрэлхи нютаг - Буряад Республикын хүгжэлтые хараада абан, эгээн зүб шиидхэбэри абаха байһандатнай найдалаа мэдүүлнэб.

**ХҮНДЭЭЭ МЭДҮҮЛЭГШЭ
С.УЛЗЕТУЕВ.**

**А.Р.ДАМБАЕВ ТУС МАТЕРИАЛ
ХЭБЛЭДЭ БЭЛДЭБЭ.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С.Улзетуев.

КУКШИНОВ ВИКТОР КАЗАНОВИЧ

КУКШИНОВ Виктор Казанович 1946 ондо түрэн. Намгатай. Хүбүүтэй, хоёр аштай. Мэргэжлээрээ инженер-барилгашан. «Городой ажахы эмхидхэлгэ ба хүтэлбэрилгэ» («Организация и управление городским хозяйством») гэхэн мэргэжлээр Россин ниитын академидэ хуража, тэрэнээ эрхимээр дүүргээ. Виктор Казанович ажалынгаа намтар 16 наһатайһаа хүдэлмэришээр эхилээ. Совет Армида албанда ябаһанайһаа, мүн Зүүн Сибириин технологическа дээдэ хургуули (ВСТИ) дүүргэһэнэйнгээ удаа городой барилганууд дээрэ хүдэлхэн юм. Удаань Железнодорожно районной ВАКСМ-эй комитедэй секретаряар, Советскэ районной гүйсэдхэхэ комитедэй гүрүүлэгшын орлогшоор, Железнодорожно районной гүйсэдхэхэ комитедэй гүрүүлэгшээр, Горсоветэй гүрүүлэгшээр, Улаан-Удын захиргаанай толгойлогшоор хүдэлээ. Мүнөө үедэ В.К.Кукшинов - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, «Үйлэдбэри хэрэглэгшэдэй эрхэ хамгаалалгын бүлгэм» («Общество защиты прав потребителей») гэхэн ниитын эмхини городой таһагай гүрүүлэгшэ, «Улаан-Удээнерго» гэхэн муниципальна уштарна предриятини (МУП) генеральна директор, «Улаан-Удээнерго» гэхэн предриятини гол түлэб Улаан-Удэ дотор элшэ хүсэ гамнан хэрэглэхэ ябуулга эрхилээ. Өөрынгөө округой зоной бүхы эрилтэ захяанууды В.Кукшинов дүүргээ: «Лазо, Багарейкэ» гүринуудта магазинууд баригдаа; «барилга эрхилхэ газар зондо хубаарилгадаа, Буркоопсоюзай, «Теплоприборой» гэрнүүд, Ветерануудай байшан бодхоогдоо. «Серовой нэрэмжэтэ соёлой байшанда гүйсэд заһабарилга хэгдээ; «өөрын гэртэй зоние түлээгээр хангалда туһаламжа үзүүлэгдэжэ байгаа; «Багарейкын микрорайонной дээдэ захаруу дулаа гүйлэгдэг соргонууд тодохдоо; округой гэр байрануудта, гэрэй хушалтануудта гүйсэд заһабарилга хэгдээ;

СОВЕТСКЭ РАЙОНОЙ НУНГУУЛИЙН 60-ДАХИ ОКРУГҮО БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАТ

«Дээдэ-Онгостойдо Буддын шажагтанай дасан баригдаа; Свято-Троицко хүмэ шэнэдхэн заһабарилгада туһаламжа үзүүлэгдэжэ, хүзэгтэндэ дамжуулагдан үгтөө; «городой бүхы районуудта Ветерануудай советэй ажайбуулга эмхидхэхын тула байранууд үгтөө. «9-дэхи хургуулин бааза дээрэ «хүүгэдэй сэсэрлиг- хургуули-дээдэ хургуули» («детский сад-школа-ВУЗ») гэхэн эрдэм хуралсалай комплекс байгуулагдаа; «телефоний станци ашаглалгада оруулагдаа; зоной гэрнүүдтэ телефонууд тодохдоо; «Советскэ районие дулаагаар хангахын тула уһа норон гүйлэгдэг станци баригдаа. Округой нимэ асуудалнууды шидхэлгэ гол шухала гэжэ тоологдоно: «округой Ниитын совет байгуулжа, өөһдын хүтэлбэриие нэргээхэ. Таанар - округойнгоо эзэд гэшэгт, округойнгоо хуби заяа өөһэдөө шидхэхэт! «байрын жасада заһабарилга эмхидхэжэ, хуушархан гэрнүүдые хуряжа абаха; «кредит үгэн, өөрын болон хубита барилгын шэнэ технологи дэмжэхэ; «дулаа үгэлгын шэнэ түлээгэлгүнүүдые нэбтэрүүлэлгын ашаар гэрнүүдые таһалгаряагүйгөөр халуун уһаар хангаха; «дулаагаар, уһаар хангалгые гуримшуулан, коммунальна түлбэри 17 процентээр бага болгохо; «Абаралга» («Спасение») гэхэн социальна албан байгуулга, муу байдалтай бүлэнүүдтэ, эрэмдэг бэстэйшүүдтэ болон ветерануудта туһаламжа үзүүлэхэ; «3-дахы поликлиникын медицинскэ талаар хангалгые үргэдхэхэ (физиокабинет, педиатр, заншалта бэшэ эмшлэлгын таһаг, процедурын кабинет гэхэ мэтые бии болгохо); «9-дэхи хургуулидахи барилга дүүргэхэ; «гудамжа болон хорёонуудай сэбэр, гэрлэлгэ байхын тула өөрын гэртэй зоной бог шорой саг үргэлжэ хануулжа байха, газарадахи барилга заһабарилгада оруулха талаар хэмжээнүүдые абаха; «Буряадай гүрэнэй университетэй бүлэгтэй оюутадта болон багшанарта гэр бариха хэрэгтэ нүлөө үзүүлэхэ, энээнэй тула Профсоюзна гудамжадахи хэрэгтэ буураһан гэрнүүдые хуряжа абаха. Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат талаһаа нимэ хэрэгүүдые бүтээхэ: «предриятинууды нэргээхэ аргаатай «Муниципальна захил тухай» («О муниципальном заказе») Хуули баталан абалга; «гэр байрын-коммунальна ажахы хубилгаха талаар референдум үнгэрлэгдэ; «республикын дулаа үгэдэг элшэ хүсэний (теплоэнергетическэ) комплексын байдал гуримшуулга, элшэ хүсэ гамнан хэрэглэгшын талаар региональна программа баталалга; «таһаа талаараа бэшэ, харин мэргэжэлтэ шадабарини эргээр бэрхэ мэргэжэлтэдые ажалда абаһанай ашаар гүйсэдхэхэ засагай аппарат гуримшуулан үсөөлэгдэ; «гүрэнэй болон муниципальна засагуудай эрхэнүүды амярлалга.

МАНЗАНОВА СВЕТЛАНА МАКЕДОНОВНА:

«ЗОНОЙНГОО ТАЛА ХАРАН, ТААНАРТАЯА ХОДО СУГТАА БАЙХАБ!»

1940 ондо Кабанска райондо алба хаагшын бүлэдэ түрэн. Эрхүүгэй Финансово-экономическа институтта инженер-экономист мэргэжлэдэ хураа, удаань СССР-эй Минсельстройин аспирантурада экономико болон барилга эмхидхэлгэ гэхэн шэглэлээр хуража гараа. Светлана Македоновна республикын хүдөө ажахын барилгада 9 жэлээ зориулан үгэлхэн юм. «Бурятцелинстрой» гэхэн трестын плано-экономическа таһагай экономистаар, начальнигаар хүдэлхэн байна. Эдэ жэлнүүдтэ республика дотор хүдөө ажахын барилгын үйлэдбэрийн бааза байгуулагдаа. Хүдөө ажахын барилгашад олоо эхэтэй байхаһаа гадна ерээдүүдөө этигэжэ ябадаг хэн. С. М. Манзановагай ажалын намтарай 15 жэл гүйсэдхэхэ болон гүрэнэй засагай зургаануудтай холбоотой. Улаан-Удын болон Северобайкальскын хотын гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, республикын Министрнүүдэй Советтэ хүдэлхэн байна. Тэрэ планова комиссионуудые хүтэлбэрижэ ябаа, хотын гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо байһан, республикын комплексно экономическа болон социальна хүгжэлтын талаар таһагыс даагшаар хүдэлээ. Ажалша, юрын зоной тала харан, тэдэнэй хуулинта эрхэ хамгаалха хэрэгтэ нилээдгүй ехэ дүй дүршэлтэй. Буряад Республикын Профсоюзнуудай советтэ 5 жэлэй туршада секретаряар, түрүүлэгшын орлогшоор хүдэлжэ байха үедөө ажалшадэй эрхэ социальна-экономическа болон ажалай талаһаа хамгаалха хэрэг ябуулдаг хэн. «Буряад Республикын Үйлэдбэри хэрэглэгшэдэй эрхэ хамгаалалгын бүлгэм» («Общество защиты прав потребителей РБ») гэхэн ниитын эмхини Правлениин түрүүлэгшэ хэн тула, мүнөө үйлэдбэри хэрэглэгшэдэй эрхэ хамгаалга. Тэрэнэй хабаадалгын ашаар Улаан-Удэдэ, Кабанскын, Эдэйн, Хорин болон бусад аймгуудта районной филиалууд байгуулагдан хүдэлжэ байна. Светлана Македоновна бусад ниитын эмхинүүдэй ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Эгэрхы сэдхэлтэнтэй, Элүүр энхын жасын Буряадай таһагай Президиундэй гэшүүн, республикын эрхэ хамгаалалгын ниитын түбэй, «Росси - манай гэр» («Наш дом - Россия») гэхэн хүдэлхэнэй Буряадай таһагай ажалда ехэ хубитаяа оруулжа байдаг. Буряад Республикын габьяата экономист, «За освоение Байкало-

СОВЕТСКЭ РАЙОНОЙ НУНГУУЛИЙН 60-ДАХИ ОКРУГҮО БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАТ

Амурской магистрали» гэхэн медалаар шагнагданхай, Улаан-Удын болон Северобайкальскын хотын Советүүдэй депутатаар нэгэтэ бэшэ хунгадаа. Мэргэжэлтэ экономист хэн тула республика доторхи социальна-экономическа шидхэлгээгүй асуудалнуудта өөрын онсо хараа бодолнуудтай. С. М. Манзановагай хунгалтын урда тээхи программа - өөрынгөө хуби заяа шидхэхэ шадаха, мүн энхэрэл, туһада хэрэгтэй зоние хараада абаһан, тэдэнэй шидхэлгээгүй асуудалнууд дээрэ үндэрлээгдэнхэй. Тиймэнхэ С. М. Манзанова нимэ асуудалнууды шидхэхэ: «Пенси, стипенди, хүүгэдэй тэдхэмжын мүнгэ ехэ болгон, саг үргэлжэ үгүүлжэ байха, врачнуудай, багшанарай болон бусад бюджетнэ халбарин хүдэлмэрилэгшэдэй салин таһаадуулангүй түлүүхэ. Гэр байрын - коммунальна, ниитын транспорт хэрэглэхэ талаһаа муу байдалтай зондо, пенсионернүүдтэ, хүүгэдтэ туһаламжа үзүүлжэ байха. «Экономико найжаруулха, үйлэдбэри үргэдхэхэ, зоние ажалаар хангаха, ажалгүйдэлгыс усадаха хэрэгтэ гүрэнэй үүргэ дэшлүүлэхэ. «Олын хэрэг эрхилэлгэ, байра дээрээ үйлэдбэри бэсүүдгэ хүгжөөхэ хэрэг дэмжэхэ. «Правительствын болон гүрэнэй бусад эмхи зургаануудай өөрынгөө ажайбуулга, бюджетэй мүнгэ гаргалшанай үрэ дүн тухай Арадай Хуралай депутатуудай болон республикын бүхы зоной урда саг үргэлжэ тоосожо байхын түлөө оролдохо. Хүтэлбэрилахы аппарата зориулагданай гаргаша бага болохо, бүхы халбаринуудай бюджет баланстай байлаха. Зоний аша туһада хүдэлхэ арадай ажахые хүтэлбэрилгын системэ байгуулаха.

МАДУЕВ НИКОЛАЙ ЮРЬЕВИЧ

Н.Ю.МАДУЕВ Кабанскын аймагай Корсаково хууринда түрэн. «Ангарэгэсстрой» трестын хүдэлмэришээр

ажалайһаа намтар эхилээ. Тэрэ Зүүн Сибириин соёлой академи дүүргээд, имагтал үндэрхэн соёлоо хүгжөөн дэбжээхэ хэрэгтэ эдэбхи зоригоо элсүүлэн ажаллаа: Соёлой министрствын методическа таһагыс даагша, дуу хатарай «Байгал» ансамблиин, арадай уран найханай Байшанай, оперо болон баледэй театрай директорээр ажаллаа. Соёлой министр болотороо Н.Мадуев урган хүдэлмэрилөө. Мүнөө Буряадай номой хэблэлэй директор, мүн соёлой академин багша. Россин Федерациин болон Буряад Республикын соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ. Арад зоной аша туһада ажаллаха зорилгонуудын: 1. Хуули байгуулха талаар:

НУНГУУЛИЙН 60-ДАХИ ОКРУГҮО БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАТ

1.1. Буряад Республикын ажабайдалда шухала удха шапартай Хуулинууды зүбшэн хэлсэлгэ болон баталан абалгада эдэбхи үүсхэлтэй, бата хараатай хабаадалха-хүн зоной, ажануудал нэргээн найжаруулха, эмхи гурим болон амгалан байдал сахин хамгаалха хуулинууд бидэнд хэрэгтэй. Үхибүүдэй тэдхэмжын, наһанайһаа амаралтада гаран зоной, оюутадтай мүнгэн саг соогоо үгтэхэ, багшанар, врачнууд, соёлой хүдэлмэрилэгшэд ядамаргүй ажаууха ёшотой! Мүнгэнэй нан жаса Арадай Хуралай хингалта доро хубаарилгадаха, гаргашалагдаха эргэгтэй! 1.2. Нийслэл Улаан-Удэ хотын түүхэтэ соёлой түб газарнууд хуулинта ёһоор аршалагдаха,

саашадаа бүри хүгжөөгдэхэ ушартай. Энээнэй бүхы ниитэ зоной болон гүрэнэй хэрэг болоно. 1.3. Гэр байра барилгада тусхай мүнгэ зөөри номологдохо, байра байдалай, коммунальна хангалгын түлбэри доошлуулагдаха эргэгтэй. 1.4. Соёл, залуушуул, эрдэм гэгээрэл, гүрэнэй хэлэнүүд, шажан тухай хуулинуудые хазгайруулангүй дүүргэжэ байха эрхэ байдал тогтоохын түлөө оролдохо шухала. 2. Нунгуулингаа округто: 2.1 Республикын нийслэл хотын захиргаантай хамта түб газарай харгы замуудые гуримшуулан шэнэлхэ болон сүлөөлхэ хэрэг шидхэхэ эхилэхэ.

2.2. Нийслэл хотын Советскэ райондо гэмтэ ябадалтай тэмсэл эрдм шагнагдаха, харуунагүй үхибүүды бүридхэн элсүүлэхэ, тэдэнэй ажал ябуулха, үхибүүды номирхуулаха клуб, кинотеатр болон бусад газарнууды шэнэлэн нээхэ, залуушуудай түбэй сэнгэлгын эмхи зургаануудые гурим журамтай болгохо. 3. Дайнса болон ажалай ветерануудай, пенсионернүүдэй эмшлэлгын хэрэг заатагүй ёһото хэмжээндэ хүргэхэ. Дүрбэн жэлдэ нэгэ дахин хэн нэгэн депутата кандидатдые дэмжэн хунгадаа, ямараар ажаууха эрхөө мэдүүлхэдэ. Тиймэнхэ ами нэгэн ажа-хуурамнай биднхөө өөһэдэ-нөөмнай дуддыдаха ха юм.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Правительство), Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудыс даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В. САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Удэ, Каландаришвилиин үйлэ, 23, "Буряад үнэн" газетгын редакци.

Газетэ хэблэлэй 1 хуудан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3.900 (хамта 25.900). Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типография" гэхэн АО-до газетэ хэблэлдэ. Директорэйнь телефон: 21-40-45. Б-0079-лэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8354.

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмный - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретарини - 21-50-52, секретариалдэй - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын-21-63-86 (даагшань), 21-34-05, 21-55-97, соёлой, түүхын болон залуушуулай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээлэл болон рекламн - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй-21-66-76.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрнүүдэй бэшэлгыс хазгайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин напамжа авторайхитай ади бэшэ байжа магад.